

MEMO

Aan De gemeenteraad

CC

Betreft Reactie motie vreemd aan de orde van de dag

Datum 28 mei 2024

Van College van burgemeester en wethouders

1 Inleiding

Naar aanleiding van de raadsbijeenkomst van 21 mei jl. waarin de Voortgangsnotitie en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (met daarbij als bijlage 2: de locatiestudie) zijn besproken is er door de PvdA en GroenLinks een 'motie vreemd aan de orde van de dag' ingediend. De PvdA en GroenLinks verzoeken het college:

- Om ook voor de locatie Bedrijvenpark Twente Wendelgoor een milieueffectrapportage op te stellen;
- Om de uitkomsten van de milieueffectrapportage te betrekken bij het besluitvormingsproces over het nieuwe bedrijventerrein in het omgevingsplan van Almelo.

Dit memo gaat in op de achtergronden van de eerdere keuze om de locatie Wendelgoor niet te betrekken bij de milieueffectrapportage en motiveert waarom de motie moet worden ontraden. We gaan eerst in op de procesgang en geven daarna de inhoudelijke argumenten.

2 Procesgang

In de aanloop naar het opstellen van de milieueffectrapportage is een locatiestudie een verplicht onderdeel, aangezien hiermee alternatieven worden beschouwd. Dat betekent dat ondanks het feit dat in het voortraject andere locaties, dan de huidige locatie, nooit aan de orde zijn geweest er toch een (beleidsneutrale) locatiestudie moet worden uitgevoerd om, in dit geval, de keuze van de locatie te (her)bevestigen.

Van belang is daarbij dat voor de locatiestudie in het kader van de MER alleen de milieurandvoorwaarden zijn beoordeeld. De feitelijke keuze (collegebesluit 23 januari 2024) is een integrale afweging.

In 2022 is door Rho adviseurs in opdracht van de gemeente Almelo de eerste fase van de locatiestudie uitgevoerd. Uit de locatiestudie komt naar voren dat er op basis van de in de studie betrokken milieurandvoorwaarden 7 locaties geschikt zijn voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein. De resultaten van de studie zijn verwerkt in de Kadernota XL Businesspark 2 van november 2022.

Ten behoeve van het opstellen van de MER is vooruitlopend op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) de locatiestudie nader uitgewerkt in een tweede fase. In deze tweede fase zijn de locaties nader geanalyseerd en via een scorecard onderling vergeleken. In de notitie (hoofdstuk 4 SCORECARD) zijn twee scorecards opgenomen. De eerste is zonder aanpassingen aan het wegennet. De tweede is met aanpassingen aan het wegennet.

In het complete locatieonderzoek (fase 1 en 2) zijn met name omgevings- en milieuaspecten meegenomen. Op grond van deze aspecten scoort locatie 7A (= Wendelgoor) het beste, maar het scheelt niet veel met locatie 6B (= XL Businesspark 2). Zie hoofdstuk 5 CONCLUSIE. Daarbij is er geen volgorde van onderzochte locaties, maar geeft deze inzicht in de verschillen tussen de locaties. Alle 7 locaties zijn potentieel geschikt.

Het locatieonderzoek is op 23 januari 2024 aan het college voorgelegd met het advies om na integrale afweging te besluiten om de huidige locatie van XL Businesspark 2 als locatie aan te wijzen. Bij de integrale afweging komen ook andere aspecten aan de orde (zie 3). Over dit besluit is een raadsbrief aan de raad gestuurd (kenmerk: Raad-8112). Vanuit de raad is niet gereageerd op deze brief. Het locatieonderzoek heeft niet zelfstandig ter inzage gelegen. De locatiekeuze is een bevoegdheid van het college en is onderdeel van het omgevingsplan dat uiteindelijk door de raad wordt vastgesteld.

Het locatieonderzoek is als bijlage 2 bij de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gevoegd. Bijlage 1 was de Kadernota. Over de NRD heeft het college op 26 februari een besluit genomen. De NRD (inclusief bijlagen) heeft van 6 maart 2024 tot en met 16 april 2024 ter inzage gelegen. Hierop zijn 27 zienswijzen ontvangen, waarvan een deel zich richt op de locatiestudie.

De NRD is besproken met de Commissie mer en ligt nu ter beoordeling bij de commissie. Op 4 juni 2024 ontvangen we het advies van de commissie en op 11 juni 2024 volgt een afrondend adviesgesprek. Voorafgaand aan het overleg met de commissie hebben we vragen ontvangen. De commissie heeft nauwelijks vragen gesteld over de locatiestudie. Daaruit leiden wij af dat de Commissie mer niet twijfelt aan de locatiekeuze.

3 Integrale afweging

A Bestaande plannen

De gemeentelijk herindeling in 2000 was bedoeld om ruimte te geven aan de verstedelijking van Almelo. De huidige locatie was al opgenomen in het Structuurplan en is opgenomen in de Omgevingsvisie uit 2020 ('De Kanaalsprong') en niet zonder reden. De ontwikkeling op de locatie werd (en wordt soms) gezien als de logische voortzetting van XL Businesspark 1. Zowel 1 als 2 zijn bedoeld voor het huisvesten van grootschalige bedrijvigheid. Dit staat los van het verschil in profiel. Deze grote bedrijven zijn gebaat bij zichtbaarheid. Daarnaast vormen XL Businesspark 1 en 2, zeker als ze verbonden zijn met een brug, conceptueel een eenheid.

Rond Aadorp vinden we een ander type bedrijvigheid. XL Businesspark 2 is bedoeld voor grootschalige, innovatie bedrijvigheid met een ruimtevraag van minimaal 3 hectare en (dus)geen logische voortzetting van Bedrijvenpark Twente.

B Rapport STEC 2020

In het rapport van STEC uit 2020 is ook een locatiestudie opgenomen. Deze was opgesteld vanuit een economisch perspectief. Uit die locatiestudie kwam XL Businesspark 2 als beste naar voren. Dat kwam vooral door de ligging naast de A35 en aan het Twentekanaal. De ligging in een zone langs een A-weg was vanuit economisch perspectief een uitsluitend criterium. In de locatiestudie van Rho is de ligging langs een snelweg (A-weg) niet (eens) als criterium meegenomen. Daarmee komt de weging automatisch anders uit.

Ligging langs een A-weg betekent (als de brug wordt gemaakt): goede bereikbaarheid en niet minder belangrijk goede zichtbaarheid.

De locatie Wendelgoor ligt niet aan het Twentekanaal (en dus niet dichtbij een haven) en niet aan een snelweg (A-weg), maar aan een N-weg (N36). Het is juist dat aan de afslag bij de A36 wellicht weinig moet gebeuren, maar wat niet is meegenomen is dat de ontwikkeling van een bedrijventerrein op de locatie Wendelgoor leidt tot een grotere verkeersbelasting van de N36, die daar niet op berekend is.

Aanleg van een bedrijventerrein op de locatie Wendelgoor leidt tot aanpassing van de kruising N36/N35 en tot een aanpassing van het tracé van de N36 vanaf de A35 tot aan de bedoelde afslag bij Aadorp. Dit is eerder in overleg met RWS ook bevestigd. De kosten van het aanpassen van kruising en tracé overstijgen in kosten de aanleg van de brug ruimschoots. Nog belangrijker is dat deze aanpassingen procedureel veel meer tijd (en verkeersoverlast) vergen.

De ontwikkeling van de brug is een project dat de gemeente zelfstandig kan starten. RWS is daarbij faciliterend. Voor de aanpassing van kruising en tracé kan de gemeente geen initiatiefnemer zijn, maar is de gemeente afhankelijk van provincie en RWS.

C Vriezenveen ontwikkelt zich.

Aan de zuidrand van de kern Vriezenveen worden woningen ontwikkelt en ook een bedrijventerrein. Dat betekent dat de noordrand van Almelo en zuidrand van Vriezenveen elkaar gaan naderen. Als wordt gekozen voor de locatie Wendelgoor loopt de ruimte rond Aadorp helemaal dicht. Aadorp wordt dan ingebouwd. Dit is voor Aadorp, stedenbouwkundig en maatschappelijk, geen acceptabele situatie.

Bij de huidige locatie XL Businesspark 2 is binnen de geprojecteerde plangrenzen voldoende ruimte.

D Expert opinion.

De opsteller (Rho adviseurs) van de locatiestudie is opnieuw naar hun mening gevraagd. Zij werken weliswaar in opdracht van de gemeente, maar de locatiestudie moet ook in het vervolgproces richting Commissie mer en, op termijn, richting Raad van State standhouden. Dat betekent dat de inhoud van de locatiestudie neutraal te beoordelen moet zijn. Naar hun mening gevraagd staan zij nog achter de uitkomsten van de studie en onderschrijven zij de afweging die door de gemeente is gemaakt en die leidt tot het handhaven van de huidige locatie. Dit standpunt wordt overigens (zie eerder) bevestigd door het feit dat de Commissie mer over de locatiekeuze slechts 1 vraag heeft gesteld.

E Procedure risico.

De planvorming voor de huidige locatie XL Businesspark 2 is inhoudelijk eind 2021 gestart en zal in 2025 worden afgerond. Als beide locaties op eenzelfde niveau in een MER moeten worden beoordeeld betekent dat de plannen voor Wendelgoor ook nader moeten worden uitgewerkt om tot een realistische vergelijking te komen. Dit betekent dat het planproces met minimaal een jaar wordt vertraagd, omdat dan ook voor deze locatie alle onderzoeken moeten worden uitgevoerd. Daarnaast zullen de voorbereidingskosten aanzienlijk hoger uitvallen. Dit is ongewenst en ook onnodig, omdat de huidige locatiestudie al voldoet om tot een integrale afweging te komen.

4 Conclusie

Op grond van de integrale afweging, die al eerder bij de besluitvorming door het college in januari is gedeeld, is het handhaven van de huidige locatie als voorkeurlocatie redelijk en is er geen reden om de locatie Wendelgoor alsnog mee te nemen in het MER-traject. De motie wordt daarom ontraden.